

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl soudcem Mgr. et Mgr. Jaroslavem Vávrou ve věci

žalobce: D. V.,
proti
žalovanému: Krajský úřad Pardubického kraje
sídlem Komenského nám. 125, 532 11 Pardubice

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č.j. KrÚ 28458/2019/ODSH/14, ze dne 22. 5. 2019

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného č.j. KrÚ 28458/2019/ODSH/14, ze dne 22. 5. 2019 se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se včasnou žalobou doručenou soudu dne 19. 6. 2019 domáhal soudního přezkumu a následného zrušení v záhlaví rozsudku označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Litomyšl,

jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání dvou přestupků, a to: (i) podle § 125c odst. 1, písm. f), bod 3 a (ii) podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, v platném znění (zákon o silničním provozu).

2. Prvně uvedeného přestupku se žalobce dopustil z nedbalosti tím, že dne 24. 6. 2016 v 19:47 hodin, mimo obec, na silnici II/360 ve směru jízdy ve směru jízdy z Litomyšle na Sebranice, jako řidič motorového vozidla tovární značky X, registrační značky X, řídil vozidlo rychlostí 125 km/h, přičemž dovolená rychlost mimo obec činila 90 km/h. Po odečtení odchylky byla nejnižší naměřená rychlost stanovena na 121 km/h. Druhého přestupku se žalobce dopustil tím, že téhož dne v též době řídil vozidlo pod vlivem alkoholu. Toto bylo zjištěno v čase okolo 20:00 při provedené policejní kontrole, při dechové zkoušce byly naměřeny u žalobce hodnoty 0,34 promile, o šest minut později 0,29 promile a poté o pět minut 0,31 promile alkoholu v krvi. Za tyto přestupky byla žalobci uložena pokuta 3.500 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech druhů motorových vozidel po dobu šesti měsíců. Rovněž byla uložena povinnost uhradit náklady přestupkového řízení.
3. Žalobce ve vcelku obsáhlé žalobě namítal, že bylo porušeno jeho právo na obhajobu, neboť mu nebyly zaslány elektronicky listiny ze spisu. Sporoval průběh měření ovlivnění alkoholem policií přístrojem Dräger (měřeno v rozporu s návodem, absence úřední známky o certifikaci). Zmínil opomenuté důkazy, tvrdil, že před jízdou ani během jízdy alkoholické nápoje nepil, policisté jej měli vyzvat k odbornému vyšetření s odběrem krve. Poté připustil, že vypil dvě piva v době okolo oběda, z toho dovozoval, že již nebyl pod vlivem alkoholu, když řídil. Nejednal tedy ani v nedbalosti, což dokládá to, že naměřené hodnoty byl nízké. Odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále „NSS“).
4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě odkázal především na obsah žalovaného rozhodnutí, podrobně se vyjádřil k námitkám žalobce. Navrhl žalobu zamítnout jako nedůvodnou.
5. Přípisem datovaným dnem 13. 2. 2020 žalobce oznámil soudu, že jeho přestupková věc byla promlčena. Odkázal přitom na nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 15/19, ze dne 4. 2. 2020.
6. Krajský soud přezkoumal v řízení vedeném podle ust. § 65 a násl. zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s.ř.s.“), žalované rozhodnutí, přičemž dospěl k následujícím skutkovým a právním závěrům.
7. K zániku odpovědnosti za správní delikt (platí i pro přestupek) z důvodu prekluze musí správní orgány i správní soudy přihlédnout z úřední povinnosti (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2005, č. j. 3 As 57/2004-39, publ. pod č. 845/2006 Sb. NSS, ze dne 4. 3. 2016, č. j. 2 As 257/2015-37, ze dne 22. 2. 2017, č. j. 9 As 226/2016-33, a nález Ústavního soudu ze dne 26. 2. 2009, sp. zn. I. ÚS 1169/07).
8. Projednávané přestupky žalobce byly spáchány dne 24. 6. 2016.
9. Právní úprava zániku odpovědnosti za přestupek platná a účinná do 30. 6. 2017, tedy i v době, kdy došlo k přestupkovému jednání dle § 20 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích zněla:

(1) *Přestupek nelze projednat, uplynul-li od jeho spáchání jeden rok; nelze jej též projednat, popřípadě uloženou sankci nebo její zbytek vykonat, vztahuje-li se na přestupek amnestie.*

(2) *Běh lhůty pro projednání přestupku podle odstavce 1 se přerušuje zahájením řízení o přestupku, jakož i vydáním rozhodnutí o přestupku, jímž je obviněný z přestupku uznán vinným; je-li prvním úkonem v řízení vydání příkazu o uložení pokuty, přerušuje se běh lhůty jeho doručením.*

(3) *Přerušením běhu lhůty pro projednání přestupku podle odstavce 1 začíná běh nové lhůty pro projednání přestupku; přestupek však nelze projednat, uplynuly-li od jeho spáchání dva roky.*

(4) *Do běhu lhůty podle odstavců 1 až 3 se nezapočítává doba, po kterou se pro tentýž skutek vedlo trestní řízení podle zvláštního právního předpisu.*

10. Dne 3. 8. 2016 byl ve Sbírce zákonů publikován zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Tento zákon jako celek nabyl účinnosti počínaje dnem 1. 7. 2017 a došlo jím též ke zrušení zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Citovaný zákon v ustanoveních § 29 až § 32 stanovil odlišná pravidla zániku odpovědnosti za přestupek, včetně toho, že zavedl novou úpravu promlčení.

11. Přechodná ustanovení obsažená v zákoně č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich pak v ustanovení § 112 odst. 1 až 5 pak do 25. 2. 2020 zněla následovně:

(1) *Na přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona hledí jako na přestupky podle tohoto zákona. Odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, se posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější.*

(2) *Ustanovení dosavadních zákonů o lhůtách pro projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, lhůtách pro uložení pokuty za přestupek nebo jiný správní delikt a lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužijí. Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.*

(3) *Na určení druhu a výměry sankce za dosavadní přestupky a jiné správní delikty se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona použijí ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu, je-li to pro pachatele výhodnější.*

(4) *Zahájená řízení o přestupku a dosavadním jiném správním deliktu, s výjimkou řízení o disciplinárním deliktu, která nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle dosavadních zákonů.*

(5) *Bylo-li řízení o přestupku a řízení o dosavadním jiném správním deliktu, s výjimkou řízení o disciplinárním deliktu, pravomocně skončeno přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, postupuje se při přezkumném řízení nebo novém řízení podle tohoto zákona.*

12. Shora citovaným nálezem Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 15/19 ze dne 4. 2. 2020 bylo zrušeno ustanovení § 112 odst. 2 věta první zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za

přestupky a řízení o nich, a to dnem vyhlášení nálezů ve Sbírce zákonů. Nález byl vyhlášen ve Sbírce zákonů dne 26. 2. 2020.

13. Po shora citovaném zásahu Ústavního soudu ve věci lhůt pro projednání přestupků pak plyne, že věc žalobce, včetně posouzení zániku odpovědnosti, je třeba posoudit jako celek s odkazem na § 112 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, dle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, včetně shora citované úpravy ustanovení § 20 odst. 1 až 4. Nikoli dne § 112 odst. 2 citovaného zákona.
14. Rozhodnutí žalovaného v době jeho vydání, tj. ke dni 22. 5. 2019 bylo v otázce případného posouzení zániku odpovědnosti za oba přestupky vydáno v souladu s tehdy platnými a účinnými předpisy. Jinak tomu však je již počínaje dnem 26. 2. 2020, tedy po vydání nálezů Ústavního soudu, který shledal neústavním ustanovení § 112 odst. 2 věty první zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Soud je k uvedenému stavu povinen přihlížet z úřední povinnosti. Jelikož k přestupkovému jednání došlo dne 24. 6. 2016, bylo možné přestupek projednat, tedy vydat odvolací rozhodnutí a doručit jej, nejdéle ve lhůtě dvou let od jeho spáchání (viz § 20 odst. 3 zákona o přestupcích). K tomu však nedošlo, neboť napadené rozhodnutí bylo vydáno až téměř po třech letech (22. 5. 2019). Soud měl povinnost k uvedenému přihlídnout a napadené rozhodnutí tak zrušit. Jak soud uvedl, v době vydání bylo napadené rozhodnutí vydáno v souladu se zákonem. Příslušné ustanovení zákona však Ústavní soud shledal neústavním pro rozpor s čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, což je nutně třeba v daném případě vyložit tak, že neústavním toto ustanovení bylo již v době jeho přijetí a poté i po celou dobu jeho účinnosti. Ostatně jiný pohled na věc nevyplývá z celého odůvodnění nálezů Ústavního soudu.
15. Podle § 78 odst. 1 a 4 s.ř.s. tak soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Při dalším projednání věci tak žalovaný vezme v úvahu též shora citovaný nález Ústavního soudu ve věci zániku odpovědnosti za přestupky, sp. zn. Pl. ÚS 15/19 ze dne 4. 2. 2020
16. O nákladech řízení soud rozhodl dle § 60 odst. 7 s.ř.s. a jinak úspěšnému žalobci náhradu nákladů řízení (uhrazený soudní poplatek) nepřiznal. Úspěch žalobce totiž vyplynul ze vcelku překvapivého nálezů Ústavního soudu (viz též v něm obsažené odlišné stanovisko dvou soudců). Do doby jeho vydání totiž judikatura NSS o aplikovatelnosti § 112 odst. 2 věty první zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, nepochybovala. Je právě skutečností, že předmětné zrušené ustanovení, spolu s úpravou § 29 až § 32 citovaného zákona, mělo za cíl zamezit neodůvodněným případům, kdy odpovědnost za přestupek zanikla především z důvodu, že přestupek nebyl včas projednán proto, že v řízení docházelo k obstrukcím, či k prodlužování doby řízení ze strany pachatelů. Uvedenému náhledu se Ústavní soud vcelku logicky při posuzování souladu s ústavním pořádkem vyhnul (nemohlo se jednat o zásadní kritérium), přičemž v nálezů byla zmíněna jistá časová vyčpělost předmětného ustanovení.
17. Přestupková věc žalobce dle obsahu správního spisu právě znaky účelového prodlužování správního řízení nese. Žalobce se omlouval z jednání, podával blanketní odvolání, poté odvolání doplňoval až 15 stránkovými obsáhlými podáními. Při silniční

kontrole se nijak nevyjádřil a až v průběhu správního, a poté i soudního, řízení pak postupně rozvíjí (a dává) vcelku nepodložené námitky především obecného rázu, při nichž i účelově cituje z judikatury NSS. Soud nijak nepopírá to, že správní orgány (především orgán I. stupně ve světle přezkumu žalovaným) nebyly schopny vydat pravomocné rozhodnutí v přiměřené době. Bylo to však způsobeno právě především postupem žalobce.

18. I při zběžném vyhodnocení žalobních námitek je soud toho názoru, že při meritorním posouzení by žaloba úspěšná nebyla. Spojení přestupků vcelku vysokého překročení povolené rychlosti a „alkoholu za volantem“ soud považuje za velmi vážné, neboť může přinést velice závažné následky. Námitky žalobce týkající se měření úrovně alkoholu (včetně nedostatku certifikace měřidla) soud nepovažuje za podložené, o to více za situace, kdy se tvrzení žalobce měnila. Nejprve uváděl, že alkohol před jízdou nepil, později tvrdil, že vypil dvě piva (dvanáctky) po obědě. Následně se hájí informativní tabulkou o odbourávání alkoholu a nízkými naměřenými hodnotami. Poukaz na rozsudek NSS ze dne 12. 5. 2011, č.j. 7 As 105/2010-96 k absenci zavinění má v případě žalobce podstatnou zásadní slabinu v tom, že jeho tvrzení o požití alkoholu nejsou důvěryhodná a není možné je jakkoli ověřit. Byla piva skutečně dvě, nebo více? Byla konzumována po obědě, či později, v kolik hodin měl žalobce oběd? Na tyto otázky není jasná odpověď. V rámci předložené obrany ji měl nabídnout žalobce a svá obranná tvrzení doložit. K otázce tvrzených nízkých naměřených hodnot a tzv. nulové toleranci k hladině alkoholu v krvi řidiče soud odkazuje na rozsudek NSS ze dne 21. 9. 2010, č.j. 8 As 59/2010-78.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: <http://www.nssoud.cz>.

Pardubice, 25. března 2020

Mgr. et Mgr. Jaroslav Vávra
soudce